

პვირა, 2 ოქტომბერი 1916 წ.

რედაქციის ადრესი:
თფილისი, ლულას ქუჩა, № 6.

— ფასი 15 კაპ. —

საქართველო

იუმორისტ.
ჟურნალი

შათრქასი

№ 40

სასურსათო საკითხი

სახეიშო გამოსვლა სასურსათო კომიტეტისა.

კრა შეჯღა...

ჩემი მარჯვენა ფეხის წალას თუ დახედავთ, დაკვირვებული თვალი მასზე (დაახლოებით ქვინტასა და ტერტს შუა) შეამჩნევს პატარა ტყავის ნაჭერს, (დღლაბას ტუზის მოყვანილობისას) შავის ძაფით დანაკერებს.

ვინ იფიქრებს, თუ აი, ამ პატარა ნაჭერს, ჩემი ფეხსაცმელის ზურგზე დანაკერებს, ასეთი მჭიდრო კავშირი აქვს თანამედროვე მსოფლიო ომთან? და ეს რომ ასეა ახლავ დაგიმტკიცებთ.

საზოგადოთ უნდა აღინიშნოს, რომ ჩვენში ომს უფრო ზერცელე უყურებენ, ვინაიდან ცნობილია, რომ ყველა ქართველი მოღვაწე „ცხვირს მალდა იწევს“ და აშკარაა ამ პირობებში მას გაუქირდება საქმის კოჭებში ჩახედვა.

ის პატარა ტყავის ნაჭერი კი, რომლის შესახებაც მსურს მე დღეს მკითხველს ვესაუბრო, სწორეთ კოჭის დასწვრივ არის დაკერებული ჩემი მარჯვენა ფეხის საცმელზე.

კარგათ მახსოვს, გასული ოთხშაბათი იყო, ნაშუადღევს 4 საათი, როცა მე და ქ-ნი ჯვადუ მუშტაიღში ვიჯექით სკამზე. მე ვაცხარებით ვლაპარაკობდი საბერძნეთის მეფის პოლიტიკაზე, რუმინის აწინდელ მდგომარეობაზე და საზოგადოთ ბალკანეთის ვითარების შესახებ. რაღაც ჩემდა საუბედუროთ კატა ვახსენე. ვსთქვი: გერმანია, როგორც გამოცდილი კატა, ისე...

— თქვენ ჩემი ახალი კატა უნდა ნახოთ, — დინჯათ შემნიშნა ქ-ნმა ჯვადუმ, — ციმბირსკის პაროლია, ნაცნობმა აფიცრმა მომიყვანა ტრაპეზუნთიდან. რაა იმასთან შედარებით გერმანიის კატა!..

სირცხვილისაგან დავიწვი, ენა პირში გამიშეშდა, მთელი ჩემი პოლიტიკური ზეაღტაცება უცებ ჩაჰქრა და ჩვეულებრივის სიმორცხვით ჩავლუნე თავი. რა ვიციოდი, თუ იქ, დაბლა, ჩემი მარჯვენა ფეხი დაშვებოდა და განკდილ უჩერხულობას გამიასკვებდა?

გულმა მაშინვე იგრძნო რაღაც იღუმალი სიმწარე, როცა ფეხსაცმლის იმ ალაგას, სადაც ახლა პატარა ტყავის ნაჭერი აკერია, თეთრი წერტილი შევნიშნე.

— ალბათ ფრთოსანმა მათრქვია რამე და ეს ხომ ბედნიერების ნიშანი არის-მეთქი, — განვივლე გულში და ჯოხის წვერით მოვისურვე თეთრი წერტილის გადაფხევა. ცდა ამაო გამოდგა! რაც მეტი ვუკირკიმაღე, წერტილი უფრო გაიზარდა. დასასრულ ჩემი ფეხის ერთ-ერთი თითიც გამოჩნდა. სანახაობა იმდენათ მოულოდნელი და უსიამოვნო იყო, რომ სრულიად გადამავიწყა ქ-ნი ჯვადუს სიახლოვე.

— ღმერთო ჩემო! რა ვქნა, რა წყალში ჩავვარდე! ვინ იყიდის ახლა ახალ ფეხსაცმელს, უიმი-სობა კი შეუძლებელია, — ვფიქრობდი მე და სრულებით აღარ მესმოდა ჩემი მეზობლის ლაპარაკი ტრაპეზუნთიდან მოყვანილ „მუხთარკას“ შესახებ.

იმ საღამოს ჩვენი ქუჩქუჩი უფერულათ გათავდა, ხოლო მეორე დღეს დილით მე უკვე ქუჩა-ქუჩა დავდიოდი ჩემი ფეხსაცმლით ხელში. ვის არ ვაჩვენე, რომელი მეწადე არა ვნახე, მაგრამ მისი გაკეთება არავინ არ იკისრა.

— ეგ რაღაც მანეთ მახვერის საქმეა, ახლა მაგისტვის ვინ მოსცდებაო — მითხრა ერთმა.

— ვინმე ფინაჩს მიუტანეთ, ჩვენ სამაგისტრო არა გვაქვს — მიპასუხა მეორემ.

— ახლა ასეთ წვრილ საქმეს მოხელე განა მოჰკიდებს ხელს? შემომიბღვირა მესამემ.

— რა დროს ხუმრობაა, ყმაწვილო, თქვენ თუ უსაქმო ხართ ჩვენ რას გვეპართლებით, რაზე გვაცდენთ! შემომიტია მეოთხემ და მთელი დღის წოწიალის შემდეგ ჩემი გახვერტილი ფეხსაცმელით დაქანცული დავბრუნდი სახლში. მთელი ღამე უსიამოვნო სიზმრებში ვავატარე. სიფხიზლეში სულ იმას ვფიქრობდი, თუ როგორ გამოვსულიყავ ამ უჩერხულ მდგომარეობიდან და მადლი ჯოჯოხეთს ცდამ ამაოდ არ ჩამიარა.

გადავწყვიტე თითონვე დამეკერებია ფეხსაცმელი და ამგვარათ უზომო ხარჯისგან გავნთავისუფლებულიყავ. ასეც მოვიქეცე.

შაბათ დილით შევეუდექ საქირო მასალის დაგროვებას. ვიშოვე სადგისი, ორი ნემსი, (ერთი დაქანგული) შავი ძაფი და პატარა თაფლის სანთელი. დიდი შრომა დამქირდა, ვიდრე ტყავს ვიშოვიდი,

მაგრამ ყველაფერი ეს გამოუცდელიობას მიეწერება. ერთბაშით ვინ იფიქრებდა, თუ ამისთვის ჩემი პოთფელის შიგნითა მხარის ოპერაცია იქნებოდა საჭირო. სამწუხაროთ, როცა პოთფელიდან ამოჭრილი ნაკვეთი ფეხსაცმელს შევეუდარე სულ სხვა ღირსებისა და შეუფერებელი ფერისა გამოდგა. ჯერი ჩემს შავ ტყავის ჩემოდანზე მიდგა, მაგრამ არც იმისი ჩამონაჭერი გამოდგა სავარგისი, ვინაიდან ტყავი მისი სქელი აღმოჩნდა.

არ ვიცი როგორ წავიდოდა საქმე, თუ საზამთროდ ნაყიდი ტყავის ხელთათმანისათვის უცაბედათ თვალი არ მომეკრა. ამოვჭერ საჭიროზე ცოტა მეტი ოთხკუთხი და დავიწყე ხელობა.

პირველხნობით ცოტა არ იყოს მეშინოდა: ვაი თუ ვერ დავსძლიო საქმეს მეთქი, მაგრამ მომაგონდა გამამხნეველები ცნობები გაზეთებიდან.

— ცნობილი ქართველი ფუტურისტები, ფილოსოფოსი გრ. რობაქიძე და მგოსანი პ. იაშვილი სპარსეთის ფრონტზე ვირების ტრანსპორტს ხელმძღვანელობენო —

და იმედი მომეცა.

ორ საათსაც არ გაუვლია, რომ მე საქმეს თითქმის მოვრჩი და მიუხედავად ნემსისაგან დაჩხვლევტილ ხელის მწვავე ტკივილისა, სრულს ავტორულ თავმოყვარეობას განვიციდიდი და გულწრფელად ვხარობდი ჩემი ნამუშეიერთ, მაგრამ მხოლოდ ახლა, ამ გათავების დროს გამოირკვა ერთი ჯბრალო და თანაც უსიამოვნო ამბავი. მე წაღაზე მიეკერებოდა არა მარტო ტყავი ზემოთა მხრიდან, არამედ ჩემი პიჯკის მარცხენა სახელოც ფეხსაცმელის შიგნითა მხრიდან.

ცხადია, იძულებული ვიყავ სახელოს ნაწილი მიმეკრა, რომ ტყავის აძრობა არ დამეჭივებოდა და ნამუშეიერი წყალში არ ჩამეყარა, მაგრამ ბოლოს გამოირკვა, რომ ეგ საშვალეობა თურმე მისანს ვერ მიმალწვენიებდა. შიგ დარჩენილი სახელოს ნაჭერი ძლიერ სქელი გამოდგა, ძალუმათ დაწვა ფეხსა და იძულებული გამხადა სიმწრით დანაკერები ტყავის ნაჭერი ფრთხილად ამერღვია.

ავარღვიე კიდევაც და არა მარტო ერთხელ, მაგრამ ახლა, როცა საქმე დავგვირგვინებულა, განვიღო უსიამოვნებას ვინ და მოიგონებს. მეგობრები მირჩევენ:

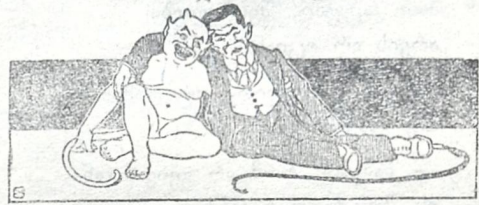
— დაანებე თავი, აგერ ამერიკიდან გამოვიწყეთ ოთ ფეხსაცმელი და იაფად დავგიჯდებოა...

— ხომ იცი რუსეთში უკვე მინისტრებიც ქალამნებით დადიან და შენ რას ჩააცივდი მაგ ძველისძველ წაღასო,

მაგრამ უბედურობაც იმაშია, რომ სრულიადც ძველისძველი არ არის ჩემი ფეხსაცმელი. ორი კვირის წინათ ვიყიდე ჩემს კარგ ნაცნობ მაღაზიის პატრონთან და 28 მანეთი ფული მივეცი.

მე მხოლოდ მარცხენა ხელის სიმსიენე მაფიქრებს. ექიმმა მითხრა — ჯერ-ჯერობით ვერაფერს გეტყვი, შეიძლება სისხლი მოწამლული იყოს, თუ ნემსი ცოტა ჟანგიანი იყოო.

ეშმაკი.

კატარა ფელეტონი

კ უ რ ი ს ი ს ტ ო რ ი ა

(ვაი-ვუის ხმაზე)

ბევრი ითქვა, დაიწერა თანაც საყვედური, მოახსენეს ჩვენს „ლლანებსა“ გაგვიქედეს ყური, — რომ არ ცხებოდა აქ, საკმაოთ საარსებო პური; ხალხი წვალობს და შიმშილობს, ხალხი უბედური!.. ზოგი მდიდრებიც არიან მათი უმადური, მაგრამ ბევრმა უწყალობა და დასცა დასტური: — „ვაგონებს არ იძლევიან რა ჰქნას საბუკოაო, ჯარის ზიდვას უნდებიან დიდი აქეთ შრომაო! ჩვენ მივიღეთ რაც შეგვეძლო ყოველი ზომაო,

პური მაინც ცოტა ცხვება,
არც ის იკომაო.

რა უნდა ქნან? რა იღონონ?
არ ჩანს ხსნისა გზაო,

ასე ბქობენ ზოგიერთნი
ადიდებენ ხმოსნებს,
მაგრამ უფრო მეტს შეხედებით
მწვავე კრიტიკოსებს.

ისინი სულ სხვას ამბობენ
სხვა კილოზე სჯიან,
მათ კატუნი, შებრალება
არვის არ იციან!

დადიან და დლით, თუ ღამით
ასე გაჰკვივან:

— „მაშები“ რომ არ გვივარგან
ეს შევიტყუთ გვიან!

თურმე თფილისისა ფქვილსა
სულ სხვაგან ჰყიდიან...

ჩვენ აქ უპუროთა ვრჩებით
კუჭი ხმება, გვშიან,

ისინი-კი უღარდელათ
ქისებსაცა ზრდიან!..

ან რა უჭირს ვაუბატონებს
მიმოდიან ხშირათ,

სანოვანის ფასს იტყობენ—
სად უფროა ძვირათ...

შემდეგ იქით მიაჩოჩებს
რალაც გასაკვირათ,—

მაშინ ვაგონებიც არის
მას სდარაჯობს გზირათ!..

ხანაც ჩამოტანილ ფქვილსა
ობი ეკიდება,

ვერ გადმოაქვთ თავის დროზე
უპატრონოთ ხდება!

„უფარგისი იგი ფქვილი“
მეტათ იყიდება!..

ხატისოვი ყოველ საქმეს
რა რიგათ გასწვდება?!

ისიც ათვეს მთელ ღამეებს
ხალხის ჯავრით დნება!..

მაგრამ როცა „ღუმეშია“
„რეჩით“ არ იღლება,

ხოლო სახლში პურის ნაცვლათ
„პირაქეები“ ხვდება!..

ჩვენ რალა ვქნათ, რა ვიღონოთ
პური რომ არ ცხვება?

შავი, ცომი პურის ქამით
კუჭი გვიფუჭდება“?!

ასეთია ხალხის მსჯავრი
თავსა გეფიცებით

ალბათ, თქვენაც მოისმენდით
თუ ყურს ათხოვებდით.

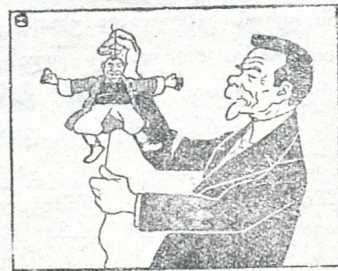
რა უშველის ასეთ დრტვინვას
ან რა მოხერხებით

მოესპოთ ხალხში კენესა-ურვას
ტანჯვას განვმორდებით?!

ვისაც კუჭი უთამაშობს
ვგონებ, დაფიქრდებით,

იმედია მიპასუხებთ—
ბევრს არ დაყოფნდებით.

ალბურონი.

გრამატიკა ცოლქმრობისა

(ლაღ. კოლომინისაგან ნათარგმნი)

ვისაც გულწრფელად სურს ცოლთან კეთილ-
განწყობილებაში იყოს, არ ისმენდეს მისგან ძღვნად
წყევლა-კრულვას, მწვავე სილებს, ან სხვა და სხვა
დამამშვენებელ მეტ-სახელებს, მოისმინოს და დაი-
მასსოვროს შემდეგი:

ვიწყებ:

პირველ ყოვლისა, რომ თქვენს სახლში მუთ-

მივი ამბობება არ მეფობდეს, დაეთანხმეთ შეუღლებს მაშინაც კი, როდესაც გეუბნებოდეს: პირველი ასო ანბანში არის „ო“ და არა „ა“, ან როცა გიმტკიცებდეს: ახალგაზრდა და ლამაზი პეტრე პეტრეს ძე დიდ სამსახურს გიწვევს მით, რომ თქვენს მაგიერობას ეწვევა თქვენს ოჯახში, როდესაც თითონ კლუბში იმყოფებით.

არ გაგიწყრეთ ჯოჯოხეთი და ვინმე სხვა ქალს თვალი არ მიაშტეროთ. აღტაცებაში უნდა მოდიოდეთ მხოლოდ იმ ახალგაზრდით, რომელიც თქვენს დედოფალს მოსწონს.

ყოველ საღამოს კლუბში იარეთ, მხოლოდ არ დაგავიწყდეთ ცოლს უთხრათ, რომ ღამის ორსამ საათამდე არ დაბრუნდებით.

სასეირნოდ აირჩიეთ ისეთი ადგილი, სადაც შენს გარდა სხვებიც არიან მოსეირნენი, რადგან ისეთ ალაგას, სადაც ბნელა, სადაც მხოლოდ წყვილ-წყვილნი სეირნობენ, უთუოდ შეხვდებით თქვენს დედოფალს და მაშინ სამართლიანად დაიშხახურებთ მის რისხვას.

არ აკოცო შენს ცოლს ხალხში, რადგან ეს მიღებული არ არის. მაგრამ თუ სხვა ვინმემ აკოცოს, — ხმა არ ამოიღო.

უთუოდ დაეთანხმე მას ყველაფერში. უმეტეს მაშინ, როდესაც თავის ტკივილის მიზეზით ცდილობს თითონ სახლში დარჩეს მოსასვენებლათ თქვენი კლუბში გაგისტუმროს.

დაეთანხმე, თუ გითხრას, მამაკაცები იმიტომ ხართ გაჩენილნი, რომ მხოლოდ და მხოლოდ ქალების „ტუალეტისათვის“ ზრუნავდეთო.

თქვენი ცხოვრება ცოლის „ტუალეტს“ დაახარჯეთ და თუ არ გეყოთ, ვალები აიღეთ, იქურდეთ, ივერაგეთ, სადმე კასირათ დადექით...

არ სქამოთ, არ სვათ და ცოლი ოპერებზე, კონცერტებზე ატარეთ.

თქვენ ჭკვითად იარეთ, ცოლი კი ეტლით ასეირნეთ.

მოიპარეთ, თუ საკუთარი არა გქონდეთ და თქვენი მეუფე ყოველ წელიწადს აგარაკზე გაუშვით.

ფრთხილად იყავით და უსიამოვნების ნაოქები არ დაიქარგოთ სახეზე, ოდეს თქვენი ცოლი მუდამ ერთსა და იმავე აფიცრთან სეირნობდეს, არამედ მიიღე იგი ღიმილით, მიესალმე ზრდილობიანად, ნაცნობებს წარუდგინე, ვით შენი ახლობელი და მოკეთე.

არამც და არამც ცოლის მიერ მიღებული წერილი არ წაიკითხოთ, ხოლო თუ შეგემთხვევს ასეთი რამ, ისეთი სახე მიიღე, თითქოს ვერ გაარჩიე ნაწერი.

თუ თქვენს საწოლ ოთახში ვინმეს მიერ დავიწყებულ დარჩენილი ქუდი, ან ხელთათმანი იპოვნო, ეცადე იგი ცოლის შეუმჩნევლად მიმალო სადმე.

ფეხი არ შესდგა მის ოთახში, ვიდრე ხუთმეტე წუთით ადრე არ ამცნო შესახებ ამისა.

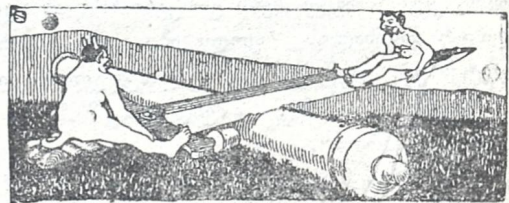
არ გაგიკვირდეს, თუ შვილი შენი რომელიმე შენს ნაცნობ ინჟინერს, ან აფიცრსა ჰგავდეს, არამედ მიაწერე ეგ უბრალო შემთხვევას.

მოთმინებით მოისმინე ყველა მისი შენიშვნები, ოჯახური სცენები და ცოლქმრობის მფარველ მოხუც ღმერთს მადლობა შესწირე ისეთი ცოლის ბოძებისათვის, რომელიც მხოლოდ ამაებს გაკმარებს და თავში არ გირტყამს.

ასრულე ყველა მისი სურვილი და მაშინ, მომაკვდავო, შენს ოჯახში დაისადგურებს მშვიდობა და მყუდროება.

ამაზე უკეთესი კი, ვფიცავ მამაკაცობის სახელს, ვფიცავ დღის სინათლეს, ვფიცავ რაც საუკეთესოა ცხოვრებაში, ვფიცავ თქვენს შეუღლებს, იქნება თუ სულაც არ შეირთავთ ცოლს.

გ. ფიჩხაძე.

გაკვეთილი გაგვიღობისა

ღიდის ხეწნით და მუდარით მოვაშორე ოთახში ყურყუტს ჩემი მეგობარი შალვა და წავიყვანე ნათესავის ოჯახში სტუმრად. თავდაპირველათ ძლიერ უარზე იყო.

— ჩემი გუჯული! არ შემძლიან წამოსვლა! ხომ იცი როგორი მორცხვი ვარ, მეტადრე ქალებთან. ერთს სიტყვას ვერ ვიტყვი სწორათ, თანაც ვკანკალებ და ყაყაჩოსავით ვწითლდები. იმ შენ

ნათესავებთან, მე ვიცი ქალებიც იქნებიან და შევრცხვები კაცი.

— შალვა, როგორ არა გრცხვენთან, რომ მაგას ლაპარაკობ ოცდა ხუთი წლის კაცი ხარ და ვის გაუგონია ამ წლოვანობაში მორცხვობა? ღმერთმანი, შვიდი წლის გოგონას მაგონებ.

— რა ვქნა, ასეთი გამაჩინა ბუნებამ.

— შენ იცი რა ვითხრა? წამოდი სიკოსთან, გაპბედე.

— ვერა, ძმაო!

— წამოდი და მე დაგარიგებ, როგორც უნდა მოიქცე.

დიდი ხვეწნის შემდეგ დამთანხმდა.

— მაშ ჩაიცივი ტანსაცმელი... კაცო, რას შერები „ვიზიტის“ მაგივრათ შარვლის ტოტებში რათ უყრი ხელს?

ჩემი დახმარებით ჩაიცვა ტანთ. გამოველით, ეტლი დავიქირეთ და გავემგზავრეთ.

— აი, როგორ უნდა მოიქცე, ჩემო შალიკო; პირველ ყოვლისა, უნდა იფიქრო, რომ შენ სტუმრათ კი არას არამედ შენს საკუთარ სახლში ხარ— ეს კარგად დაიხსომე— ისე მოიქეცი, ვითომც შენს ოთახში იყო. შემდეგ ლაპარაკში არ იხმარო რაიმე ძნელი სიტყვები, რადგან შესაძლოა წაბორძიკდე, კისერი მოიტეხო და შერცხვე. თუ რაიმე ლაპარაკი ჩამოვარდეს, გირჩევენია სულ გაჩუმდე, ან „ჰო“ და „არა“-ს მეტი პირიდან არაფერი ამოუშვა. უკიდურეს შემთხვევაში შეგიძლიან ამინდზე საუბარი. ყური უგდე შენს გარგნობას: ან ფეხსაცმელი არ გაგეხადოს, ფოლაქები არ გაგეხსნას „ჟილეტკაზე“. ყველაფერში წინდახედულათ იყავ. ხომ გაგიგონია ანდაზა: „შვიდჯერ მოზომე და ერთხელ მოსჭერიო“.

— ამ სახის სიწითლეს რაღა ვუყო კაცო?

— არა უშავს-რა, ეგონებათ, რომ ჯანსაღი კაცი ხარ, სიწითლე ბუნებრივია და არა მორცხვობით წარმოსდგება. ყოველ შემთხვევაში ეცადე სულ გაწითლებული იყო.

— კარგი, ჩემო გუგული, ყველა შენს დარბეზს პირნათლად ავასრულებ.

სიკოს ოჯახში წვეულება უკვე გაჩაღებული იყო, როდესაც მიველით.

— აა! გუგული. გამარჯობა, გამარჯობა!

— ნება მომეცით გავაცნოთ ჩემი შეგობარი შალვა; შალვა თხელიძე.

შალვას პირველი გამბედაობა იმაში გამოახატა, რომ ვისაც კი ხელი ჩამოართვა იატაკზე და აჩოქა.

ლონიერია შალვა!

ამის შემდეგ თუმცა მას ახლათ გაცნობილები ელაპარაკებოდენ, მაგრამ ახლო მიკარებას და ხელთ შეხებას კი ვეღარავინ ბედავდა.

სოსოს მეუღლე გამოეღაპარაკა შალვას.

— ბატონო შალვა!

— ჰამე!

— თქვენ გუგულის მეგობარი ხართ?

— არა!

— როგორ? ხუმრობთ! . სადა მსახურობთ?

— დღეს წვიმიანა დღე იყო!

— მაშ! მაშ! წვიმიანი დღე!.. საკვირველია ასე ადრე რად დაგვიდგა შემოდგომა.

— ჰო,

— ძალზე აცივდა...

— არა!

განცვიფრებული მარიამი უკანასკნელათ დაეკითხა:

— თქვენ, მგონი, უცოლ-შვილო ხართ!..

— დღეს ჩინებული ამინდი იყო!..

მარიამი გაკვირვებული განშორდა მას...

— შალვა! შალვა! თავისუფლათ დაიქირე თავი! არ შემარცხვინო! წავჭურჩულე მე.

მან მოიკრიბა მთელი მისი გამბედაობა, მივარდა ლამაზ სოფიოს, ხელი მკლავში გაუყარა და გააქანა დარბაზის მეორე კუთხისაკენ... სოფიო წაიქცა!.. შეიქნა წივილ-კივილი...

ნახევარ წუთში დარბაზში დავრჩით მხოლოდ მე და შალვა!

— შალვა, შალვა! ნუ მარცხვენ, ნუ მლუპავ!..

— ხომ ახლა ისე უნდა ვიგრძნო თავი, როგორც ჩემს საკუთარ ოთახში? კეთილი.

მან გაიხადა ფეხსაცმელები, „ვიზიტკა“, „ჟილეტკა“, წამოწვა ტახტზე, გააბოლა თამბაქო და იწყო გაზეთის კითხვა. ნამეტანი სასიამოვნო იყო ჩემი მდგომარეობა! მე მოვიკრუნხე სკამზე და დავხუჭე თვალები, რომ არ დამენახა არაფერი.

— შალიკო! შალიკო! რას სჩადი ნუ მარცხვენ...

— ახალი ამბები,

შ ა რ ა ლ ა

მაღე გაჩნდი სიკო. ცივად გამიძახა ცალკე ოთახში.

— გუგული ვგ ყმაწვილი ვინ არის?

— ჩემი მეგობარია, შალვა, ძლიერ მორცხვი და გაუბედავი ყმაწვილია.

— ჰო, ჰო! ეტყობა სიმორცხვე. თუ შეიძლება ბოდეს წაიყვანე აქედან. შალვა დიდის წვალეებით დავაბრუნე სინამდვილეში, ეტლით სახლში წაველით.

— გუგული, ხომ ვისწავლე გამბედაობა, ვისწავლე?

მე მისი დარდი არ მქონდა და ვფიქრობდი მხოლოდ იმის შესახებ, რომ როდესაც სიკოს გამოვემშვიდობებ და უთხარი:

— შალვას სახლამდინ მივყვები და დავბრუნდები მეთქი.

მან მიპასუხა:

— როგორც გენებოსს შეგიძლიან სულაც არ მოხვიდე არც დღეს და არც სხვა დროს.

რალა წყალში ჩავარდე! სადღა ვნახო სიკოს ლამაზი ქეთო, პატარა ქეთუნია. მე ხომ მიყვარს იგი?

გზავული.

რაკი პირველი შარადა არ გამოვიდა ურიგო, მინდა „ეშუაპის მათრახსა“ თითო ყოველთვის ეურიგო. მსურს ერთი დღესაც მივუძღვნა, თუ გამოვინახე საგანი, ისეთი, რასაც არ ახლდეს თანვე ხუნდი და საკანი.

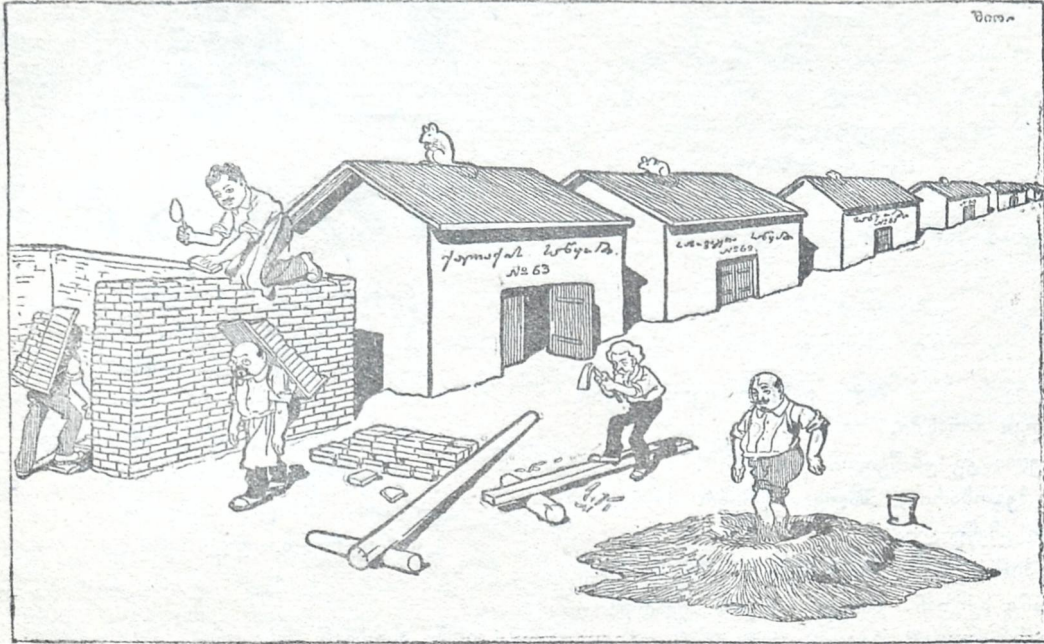
ოთხი ასოსგან შესდგება სიტყვა, რომელიც გვეჭირია; ყოველ ნაბიჯზე შეხედებით ისე ბევრი და ხშირია. ცხოველების მალალ კიბისა პირველი საფეხურია. . . სხვებს არჩენს... თვით კი მუდამ უამს სცივა, ჰშია და სწყურია. მსოფლიოს კიდით კიდემდე ისმის მისი ხმა მგრგვინავი; მომავლის მოციქულია; აუშუოში მწარეთ მგმინავი. როს ნახოთ, შუა გაჰყავით; მხოლოდ პირველი გვეჭირია; დოსტაქარისთვის ეს საქმე არც ისე გასაჭირია.

ახლა ხმელეთი დავაგლოთ, გავცისრიალოთ ზღვაზედა, ვგრძნობ, თქვენც მოგუყურდათ

ჩანჩალი

მუდამ უამს შთა და ბარზედა. იქ ცეცხლის გეშა ვეწვიოთ, ან ხომალდს იალქნიანსა

„ღვინო არსად იყო, უზგაპევი ტიპებს გერავლანო“

ვირთხები. სულ აშენებენ და აშენებენ ამ საწყობებს; საჭმელი რაღაც რომ არის ნეტავ იმას როდის ჩამოყრიან შიგ?!

და რასაც ვეძებთ, ვიპოვით,
 მით ავიცილებთ ზიანსა.
 როს ქარიშხალი ატყდება,
 ზღვა გრგვინავს ფაფარაყრილი,
 ტალღა ტალღას სცემს, ზვირთი
 ზვირთს,
 ჰკენესს გემი, ანძა გახრილი,—
 მაშინ იმედათ ისა აქვთ,
 მას შეჰყურებენ რწმენითა
 და მის გამომგონს, გამჟღედელს
 აქებენ აღმაფრენითა.
 ეს სიტყვაც შუა რომ გავსქრათ,
 ბოლო მივაბათ პირველსა,
 თვალის წინ სრული შარადა
 დაეხატება მხილველსა.

მაგრამ სანამდე ახსნიდეს,
 არ მოასვენებს ფიქრები;

ვერც გრძელი ლექსი გაართობს
 და ვერც დაატკობს რითმები.
 როს ახსნის, აღფრთოვანდება,
 ისე ტკბილი და ნაზია:
 ზეშთაგონების გვირგვინი,
 მსოფლიოს სილამაზება.
 მას ბევრი შესტრფის, მაგრამ თვით
 მცირედის მწყალობელია:
 მხოლოდ ის უყვარს, ვინც ხალხის
 ხმა-ტკბილი მგალობელია.

ჩანრუხადე.

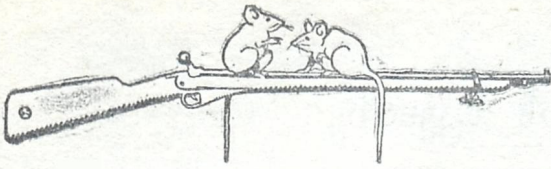

„პირიმზე“*) ბათუმის სცენაზე

*) შემთხვევით ქ-ნ პირიმზესათვის პირის გამოხატვა დაგეგვიწყდა, მაგრამ ამ შემთხვევისათვის ეს ნაკლი ბევრს არაფერს აბრკოლებს, ვინაიდან მსახიობ ქალს „პირიმზეს“ როლში პირი სრულებით არ დასკირვებია.

წერილი ნათლიამისადმი

ძვირფასო მათე!

მოგიკითხავ სიყვარულით და ტუჩზე კბენით საერთო ყველას და კერძოთ ჩემს ნათლის დედას. შენი წერილი მივიღე; იწერები რაღა ხარო შემომითვალეო.—

ჩვენებს რა უშავთ! საქმელს ვერ შოულობენ თორემ, მოგეცა ღვთის წყალობა, ქამის მადა იმათ ჰქონდეთ. მხოლოდ მე რომ ვარ მოქცეული ისე შენი მტერი და ღუშმანი მოიქცეს.—

რალაცა საუბედუროთ, ამას წინეთ, ჩვენ ექიმს ვთხოვე სურამში „სტაიკანზე“ გამგზავნე, ტანში ძველი ციება მაქვსთქვა.— ექიმიც თანაგრძნობით შეხვდა ჩემს თხოვნას და გამგზავნა.—

ჩავედი თუ არა სურამში, ისეთი ავით შევიქენი, ისეთი, რომ კინალამ შენი ჰირის სანაცვლოთ წავედი. თუ არა ჩემს უკუღმართ ბედს, რას უნდა მიეწეროს ეს!? კაცი საექიმოთ წავედი, ვფიქრობდი ცოტას მოვიკეთებ და თუ მეტს არა, ამ ომის გათავებამდე მაინც ვიცოცხლებოთქვა და კინალამ სული დავსტოვე იქ.—

ერთ დღეს, როდესაც სიციხე 40 გრადუსამდე მქონდა, თავს დამადგა სამკურნალოს ზედამხედველი და გამომიხსადა: „მოემზადეთ დღეს უნდა გაგწეროთ, თქვენ თურმე იქაურ ექიმს, გზის უფროსის ნება დაურთველათ გამოუგზავნიხართ და თუ დღესვე არ გაგწერე დიდი პასუხისმგებლობა მოგვეღიოსო“

შენ საყვარელო მათე, შეიძლება არც იცოდე, რომ ჩვენ რკინის გზელებს სასტიკათ ავვიკრძალეს ნება დაურთველათ ავით გახდომა და ექიმობა!?

ეს კი არა, ლაპარაკობენ მალე ნებადაურთველად სიკვდილიც ავეკრძალებათო.—

თუ შენის კარგათ ყოფნით ეს გამართლდა, მაშინ ნულა შეგეშინდება.

აბა მაშინ მიყურე რამდენ ხანს ვიცოცხლო

ჩემის ნათლიედის სასიხარულო-სამხიარულოთ და მტრის გულის მოსაკლავათ.

ეს ავითმყოფობა შენთვის მოსახთენიაო მითხრა ზედამხედველმა, ჰაერის ზეგავლენით ძველი ციება გამოდის ტანიდანო და ოფლის შესრობაც კი არ მაცალა ისე გამომისტუმრა „სტაიკანდან“

შეიძლება ის მართალი იყოს, შეიძლება მართლაც გამოდიოდეს ციება ტანიდან, მაგრამ მე ისა ცუდათ ვგრძნობ თავს, ისე ცუდათ, რომ ვშიშობ ციებას სულმა არ დაასწროს გამოსვლა.

ერთის მხრით ახი კია ჩემს თავზე რაც მომივა. რა დროს სამსახურის მიტოვება და სურამში საექიმოთ წასვლაა! განა ამას გვიკარნახებს ახლა ჩვენ სამშობლოს ინტერესი?! მით უფრო, სადღაც ტანში, რალაც ციებაა მიმალული, რას ჩივი, მიანებე თავი და იყოს შიგ სანამ არ მოსწყინდება!! მაგრამ ასე ვასრულებთ ჩვენ მათე ჩემო ბრძანებას „ნებადაურთველათ ავით არ გახდეთო“, ასეთი პატრიოტები ვართ ჩვენ და ასე ვთმობთ „ყველასფერს ომისთვის“

II

არც ვასო კალიშნიკოვის *) საქმეა კარგათ, ჯერ იყო და ხომ დაითხოვეს, მერე ისევ მიიღეს, ცოტა ხნის შემდეგ ჩამოაყენეს, მერე აღადგინეს თავის უფლებებში და ახლა კიდევ დაჟინებით ლაპარაკობენ ისევ დაითხოვესო:

მერე რისთვის? რა დანაშაულისთვის ვის?!? ვიცი მათე შენ გაგვიცინება და იტყვი: რისთვის დაითხოვედნ ვასოს, თუ არა იმისთვის რომ ბილეთების ფასებს „ოკრუგენის“ **) უკეთებდაო.

მერე ეს დანაშაულია? თუ ეს დანაშაულათ ჩაითვლება მაშინ ხომ მეტი ნაწილი რკ. გზის მოლარეებისა დამნაშავის სკამზე უნდა დაისვას?! მაშინ ხომ სად. ევლახის ყოფილი მოლარე ბ. ყობიევი დასახრჩობია?! მაგრამ უბედურებაც იმაშია, ჩემო მათე, რომ ნემსის ქურდს ნემსის მოპარვისთვის

*) სანდარის სადგურის უფროსის თანამემწეა, სვირის სადგურის უფროსი ანავის ეგონოს, თუმცა ბედი ორთავეს ერთნაირად წაუღობს. ეს უკანასკნელიც დაითხოვეს იმისთვის რაქვია....

***) ბილეთი ღირებულები 36 კან. თუ „ოკრუგენის“ გაუკეთებს ან, ასობო ხაფიგს შეუმატებს, იუილება 70 80 და 90 კ.

კი არ ასამართლებენ, არამედ სრულიად უსაფუძვლოდ აქლემის მოპარვაში სდებენ ბრალს და სჯიან კიდევ!..

ვასო რომ „ოკრუგლენისთვის“ დაეხრიტათ კიდევ, როდესაც ვიცით რომ ის არაა უკოდველი, ღმერთი როგორ გამოწყობდა და ენას დავისველებდი.

მაგრამ როდესაც მას სრულიად უდანაშაულოთ ქრთამის აღებაში სდებენ ბრალს, როგორ შემოდლია გაგჩუმდე?!

შენ ქე იცი, მათე ჩემო, რომ ყარსში და სარიყამიში, დლიდან ომის გამოცხადებისა, სამხედრო უწყების ნება დაურთველათ, რკ. გზის სადგურებიდან აღკვეთილია ყოველგვარ საქონლის გაგზავნა.

არ სკოდნია თურმე ეს საწყალ ვასოს და ერთ ნაცნობ ვაქარს ოციოდე ბოქა ღვინო გაუგზავნა სარაყამიში.—ვიმეორებ, უკოდინარობით და არა განზრახ.—რკინის გზის ადმინისტრაციამ კი ეს უბრალო შემთხვევა შეცდომა, ბოროტმოქმედობათ ახსნა და ასე უხვთოთ აწამა და ჯვარზე აცვა ეს საკოდავი კაცი.—

პირადმა მტრებმა და ქვენა აზრებით გამსქვალულმა ხალხმა დრო იხელთეს და ვინ იცის როგორ ქორებს არ ავრცელებენ:—

„ქრთამათ ნოხი აიღოვო“. მერე, ეს შავდღიანი ნოხი, საჩუქრის სახით მაინც არ მიეტანოს ღვინის პატრონს!!

შენ და შენი ღმერთი, მათე, სინდისის ქვეშ სთქვი: ნოხი ქრთამათ შეიძლება?? რა აქვს ნოხს ღვინოსთან საერთო!!?

„ვასომ და მისმა ოჯახობამ სანდარში პროვოკაცია მოაწყვეს და მოსამსახურეები ერთი მეორის წინააღმდეგ ამხედრესო“ მერე ქე მაინც მომხდარიყოს მზგავსი რამ!! იმათ მხოლოდ თავის მოყვრული *) ვალი მოიხადეს ს—ვის წინაშე და გააფრთხილეს, თუ როგორ საფრთხეს უმზადებს კ. პ. მის „პატროსან სახელს“ ხელო თუ ს.—ვმა ნამუსი არ შეუნახა მათ, ყოველივე მზეზე გამოიტანა კ. პ. წინააღმდეგ შური იძია და ერთ მშვენიერ დღეს კი ვასოს ოჯახობითურთ ჯაბუნაკი აქამა საჯაროთ, შეცდომაში შეყვანისთვის, ეს რა ვასოს ბრალია??

*) ბაგმეს უნათლავს.

შენ და შენი ღამაში ცოლშვილი, სიმართლე სთქვი შეიძლება კაცმა ამას პროვოკაცია დაარქვა?!!

რაც შეეხება სად. რიონის უფროსის პ. ამაღლობელის და სამტრედიის უფროს ტელეგრაფისტის ნ. ნინიძის შესახებ გავრცელებულ „ქორებს“ შემდეგი წერილით გაცნობებ.

შენი კ. მწვანეყვავილედი.

P. S. მოგვიკვდა ჩემი თავი, კინალამ არ დამავიწყდა! თუ ღმერთი გწამს, თუ ნათელ მირონზე ხელი არ აგილია იქნება, როგორმე ერთი ორი გირანქა შექარი გამომიგზავნო, წინეთ სიზმარში მაინც ვსვამდი ჩაის და ახლა სიზმარებმაც აიღეს ხელი.

გავიგე პალტო გიყილია, ოხ რა ბედნიერი ხარ მათე, რა ბედნიერი.—

კ. მ.

ოპ. ქალეგო, ქალეგო!

ა. პ. ჩეხოვისა.

პროვინციალურ ვაზეთ „ბლიკვის“ რედაქტორი, სერგეი კუზმას-ძე პოჩიტაევი, ძლიერ დაღლილ დაქანცული დაბრურდა რედაქციიდან და სახლში მისვლისთანავე სავარძელში ჩაეშო.

— მადლობა ღმერთს! როგორც იქნა სახლში ვარ... აქ მაინც მოვისვენებ, საკუთარ ქერ ქვეშ, ცოლთან ახლო... ჩემი მაშუკო-ერთად-ერთი ადამიანია, რომელსაც შეუძლია ჩემი აზრი გაიგოს და გულწრფელათ თანამიგრძნოს...

— რათ ხარ დღეს ასე ვაფითრებული?— დაეკითხა მას ცოლი მარიამ დენისის ასული.

— ისე, რაღაც ცუდ ხასიათზე ვარ... აი მოგედი შენთან და მიხარია, სულიერათ დავისვენებ.

— მაინც რა მოხდა?

— ისე საზოგადოთ საქმე სამაგლოთაა, დღეს კი მაინც განსაკუთრებით. აი პეტროვი ქალაღღს

ნისიათ აღარ იძლევა. მდივანი გალოთდა... მაგრამ ეს არაფერია, როგორც იქნება მოეწყობა... უბედურება აი რაშია, ჩემო მაშეკო... ვზივარ დღეს რედაქციაში და ვკითხულობ ჩემი მოწინავეის კორექტურას: უეცრათ, ვნახოთ, იღება კარი და შემოდის თავადი პროჩუხანცევი, ჩემი ძველი მეგობარი და ამხანაგი. აი ის ხომ იცი, სცენის მოყვარეთა სპექტაკლზე მუდამ პირველი საყვარლის როლს რომ თამაშობს და რომელმაც მსახიობ ქალს, ზრიაკინას ერთი კოცნისთვის თავისი თეთრი ცხენი აჩუქა. „რა ეშმაკმა მოათრია ნეტაი? — გავიღე გულში, — ტყვილათ ეს არ მოვიდოდა... აღბათ ზრიაკინასთვის რეკლამის გაკეთება თუ უნდა მეთქი“. დავიწყეთ ლაპარაკი... აქეთურზე, იქითურზე... და ბოლოს აღმოჩნდა, რომ რეკლამისათვის კი არა, თავისი საკუთარი ლექსები მოუტანია დასაბეჭდათ...

— ვიგრძენი, ჩემს გულში ღვთიური ცეცხლი და... ცეცხლი ღვთიური... მინდა განვიცადო ავტორობის სიტკბოებაო. ამასთან ამოიღო ჯიბიდან ვარდისფერი, სურნელოვანი ქაღალდი და გადმოშლა.

— აი, ეს ლექსებია. ამ ლექსებში მე ცოტა არ იყოს სუბექტივისტი ვარ, მაგრამ... თვით ნეკრასოვიც სუბექტივისტი იყო...

— ავიღე მე ეს სუბექტიური ლექსები და დავიწყე კითხვა... მაგრამ რას წაიკითხავ! წარმოუდგენელი სისულელე! კითხულობ და ასე გგონია თვალები გეჭავენა, გულის კოვზზე რაღაც გაწობა, თითქოს საწისქვილე ქვები გადაგეყლაპოს... ლექსები ზრიაკინასთვის უძღვნია. მაგრამ, ღმერთს გეფიცები, ჩემთვის რომ ეძღვნა, პირდაპირ საპართალში მივცემდი. წარმოიდგინე ერთ ლექსში ხუთჯერ აქვს ნახმარი სიტყვა „მყისვე“! ახლა რითმა! ღმერთმა დაგიფაროს, სიტყვა „ცხენს“ არითმებს „ქერს“!

— არა, თუმცა თქვენ ჩემი კარგი მეგობარი ხართ, მაგრამ ამას მაინც ვერ დაგიბეჭდავთ.

— რისთვის?

— იმისთვის რომ... რომ... რედაქციისაგან დამიუკიდებელი მაზეხეების გამო... რომ არ ეთანხმება ჩაენი გაზეთის მიმართულებას და პროგრამას.

ვგრძნობდი თუ რა აშკარა სიცრუეს ვამბობდი, სახეზე სულ აღმური მომედო, გავწითლდი, დავიწყე თვალების სრესა... აბა რას იზან? როგორ ეტყვი, რომ მისი ლექსები არაფრათ არ ვარგა? იმა-

ნაც იგრძნო ჩემი უხერხული მდგომარეობა და ინდოურივით გაიბუხა.

— თქვენ ზრიაკინაზე ხართ გაჯავრებული და იმისთვის არ გსურს ჩემი ლექსების დაბეჭდა... მე ეს მესმის... მესმის მოწყალეო ხელმწიფეო!

აქ კიდევ პირფერობა შემომწამა, მიწოდა ფილისტერი კლერიკალი და კიდევ რაღაც. მთელი ორი საათი სახარება მიკითხა ბოლოს და ბოლოს ჩემი პირფერების წინამდღე ინტრიგის მოწყობაც აღმიტქვა და... დაუმშვიდობებლათ წავიდა... აი ასეა საქმე ჩემო კარგო! 4 დეკემბერს, ბარბალობას, ზრიაკინას ანგელოზის დღეა და ლექსებიც უსათუოდ ამ დღისათვის უნდოდა გამოსულიყო... დანა ყელზე მომაბჯინა, გინდა თუ არა დამიბეჭდო. და დაბეჭდა მათი შეუძლებელია. გაზეთს მთელ რუსეთში მოეჭრება თავი. არ დაბეჭდავ და კიდევ უარესი—პროჩუხანცევი რაღაც ინტრიგას მოგიწყობს და ტყვილა უბრალოთ დაიღუბები. მოდი ახლა და გამოაძვრინე თავი ასეთ ქანდრაკულ მდგომარეობიდან.

— რა ლექსებია! რაზეა?— დაეკითხა მარიაში.

— არაფერზე... სისულელეზე... თუ გინდა წავიკითხავ.

აი როგორ იწყება:

სივარის კომლით გარემოცული ჩემს ოცნებაში დაფრიალობდი, მოქროდი ჩემსკენ ალურ ღიმილით, სიყვარულისა ისრებს მასობდი...

მერე კი უეცრად ასე გადადის:

ოჰ მაბატევე, ჩემო სპეტაკო ანგელოზო, ჩემი სიცოცხლის თანამგზავრო, იდეა ნაზო, რომ მე ვივიწყებ სიყვარულს და გაერბივარ ჩქით სად დაულია სიკვდილს ხახა... ოჰ, კვდები შიშით!

და სხვა... სისულელეა!

— მერე რა? ეს მშვენიერი ლექსებია!—ხელეების ტკაცანით წარმოსთქვა მაშეკომ.—პირიქით საუცხოვოა! აბა ერთი მითხარი რით არ არის ლექსი? არა შენ ტყვილათ მიზეზობ სერგო! „კომლით გარემოცული“, „ალურ ღიმილი“, რა მშვენიერია! მაშ შენ არაფერი გესმის! არა, შენ სწორეთ, რომ არ გესმის სერგო!

— მე კი არა შენ თვითონ არ გესმის!

— არა, უკაცრავად... პროზა მართალია არ

მესმის, მაგრამ ლექსებს შესანიშნავათ ვარჩევ! თავად შეუდარებლათ შეუთხზავს, მშვენიერათ! შენ ის გძულს და მისთვის არ გინდა დაუბეჭდო.

რედაქტორმა ამოიოხრა და თითებით ბარაბანი დაუკრა ჯერ სტოლზე და შემდეგ საკუთარ შუბლზე.

— იიპ მკოდნენი! ზიზლის გამომხატველი ლიმილით ჩაილაპარაკა მან.

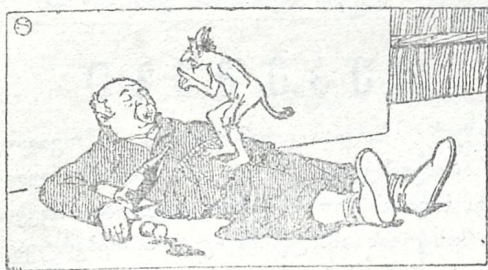
აიღო თავისი ცილინდრი, თავი მწარეთ გააქანა და სახლიდან წავიდა.

„მივემზავრები ქვეყნის საქმებრათ, სადაც რომ გრძნობას შეურაცყოფილს, ექნება ბინა, თავშესაფარი... ოჰ, ქალებო, ქალებო! თუმცა რა, ყველა დედაკაცი ერთნაირია!“

— ფიქრობდა ის და მიაბიჯებდა რესტორან „ლონდონისკენ“.

რომ ერთი რიგიანათ გადაეკრა...

პოლბიპენტი

ხონი, კუხი, გუგი, ჯიხაიუი და სხვა

(ყოფილი პროკურორები, დღეს კი საზოგადო მოღვაწენი: ივანე, კოწია, და მასიკო).

ერთი წელია, პროკურორი ივანე გორდი, გზა ჯვარადინზე: მარცხნივ, მარჯვნივ, წინ და უკანა, გაჰყვირის ყველგან, მოუწოდებს ხალხს „მოდი, მოდი“

აღმოვაჩინე ბოროტების მე ქუქრუტანა!!“ მას მხარს უმშვენებს ქიათურის ცნობილი ქურთი, ქრთამის ამღები, გაიძვერა, მზავისივე ბრუნდი, რომელს გაუგეს და აუკრეს გუდა ნაბადი, უთხრეს: „მოგვშორდი, გეყო აწი ჩვენზე ნავარდი! ამ გმირის სახელს არ დასტოვებს, მწამს, ისტორია, სანამ იცოცხლებს „მეგობართა“ თუნდ ერთი წვერი, დღეს აგრე დადის გეგონება სენატორია, მასზედა ითქვა ამას წინათ „მათრახში“ ბევრი.

გვარი რათ გინდათ, სახელი კი კოწია ჰქვიან, ჩვენში, ხომ ხედავთ, დაუნის გვირგვინს თავზე აყრიან.

ქურთის ბრალდებით საზოგადო მოღვაწეთ სჯიან. მესამე კიდე მათ ამშვენებს ჩვენი მასიკო, რომელიც დღემდის არც ვიცოდით თუ სადმე იყო. შაბიამანის „იმას ქნაში“, რომ დაიჭირეს და თავის დროზე მას „მათრახიც“ ვგონებ უჭირეს.

ბევრი აფარეს მეგობრებმა ოლარის კლთა, რომ დაემალოთ შაბიამნით აესილი ჩანთა, მაგრამ ვერ შესძლეს და მასიკო ისეთათ წახდა, რომ ქვაფენილზე საცოდავთ გლახ ვიწხლართა...

კმარა ეგ ორი ბოლონდელნი თუ რა შეილია ყველა ჩვენგანმა ვიცით, ახლა აღარ გვჭირია, ოლონდ პირველი ჯერ უცნობი და თან ცნობილი ამ ორი ქურთის განუყრელი კარგი ძმობილი, უნდა გაგაცნოთ ისე, როგორც ეშმაკთ წესია, დე, დანახონ რა უმკიათ, რა უთესიათ!

ივანეს რცნობს არა ერთი ორი სოფელი, თითქმის, ვით ჯადო, ეს გმირია ყველგან მყოფელი. თუ ანგარიში სადმე კია შესასწორები, იქ უცილობლად საჭიროა ვანოს ტორები.

და ბევრს ადგილას იმისათვის, რომ გაღიხაროს ერთი აცრემლოს და მეორე კი გაახაროს, მას აუღია, აუღია ქანქართა კეცა,

და თუ გამღები ამ ქანქარის ვანოს ებეცა ის მეორესგან არ დაკარგავს აიღებს მზგავსათ, რა ენადღებდა, ერთი „შრომა“ გასცეს ორ ფასათ! მოგვხსენებათ გამგეობა სოფლის ბანკისა, ხშირათ რა ცოდნით მფურცლავია შიგნით დავთრისა

და აი, მთელი წელიწადი აღმა და დაღმა, დავთარში წერა, ხან უკუღმა და ხანაც წაღმა იწვევს არევის მთელი ბანკის წარმოებისას და აგი უნდა მოდარაჯე ვანიჩკას ქისას.

მყის იქ გაჩნდება ელვასავით და „წამხდარ საქმეს“ ისე, „დააწყობს“ ისე, ისე ვით წინდის ჩხირზე და ნურვის გიკვირთ, რომ ხსენება ასეთი პირის მუღამ, დღით, ღამით სოფლებით ედოს სათქმელათ პირზე.

გვახსოვს ფარდული, აწ აღგვილი მიწის პირიდან და ანგარიში დაკვანძული ვანიჩკას მიერ, რომელსაც დახსნით ვერ დახსნიდა მაკედონელი, თვით კმაყოფილი გაჰკიოდა მრავალ ჟამიერს!

გვასხოვს ფარდულის აღსასრულის დღეები მწარე,
როს უკანასკნელ წაბლის სარსა ტორგში ჰყიდიდენ
და აღელვებით დადიოდა ვანიჩკა გარე,
კოლასან ერთათ საიდუმლოთ რაღაცას თვლიდენ.
როდესაც ფარდულს აღსასრული ტორგით აუგეს,
და ანალები აქ ფულეები სოფლის ბანკისა
ბატონ ივანემ სამათ გაყო, ურთ-ერთს ჩაუდევს
გუბის და კუხის—ვით კუთვნილი მან მიითვისა...

გავიდა ხანი და გაუგეს აგი ივანეს
ის ფიცსა აძლევს: „ოღონთ ჩუმათ გადავიხდიო
ნახევარს მოგცემთ, თუმც არა აქვს, მაგრამ ივალეზს
„მე მაგისათვის ნამუსს ხომ არ გადავიხდიო,
„ნახევარი კი, რადგან შეცდა ამაზე სული,
მევე დამრჩება, ეს არ არის მე მგონი ცული,
და თუ დამიწყეთ თქვენ ამაზე სასივაროო,
ჩემგან ერთს კაპიკს ვერ იხილავს თქვენი თვალიო“.
რა ჰქნას გლვებმა „ყოვლათ შემძლე“ ივანეს წინა
უძღურებია, რომ ნაცვალი იყარონ ჟინია,
და მთლათ დაკარგვას ამ ფულეების ის ამჯობინა,
რომ ნახევარი მათ წაეღოთ თავთავის შინა
მაგრამ დახე ფანდს, რომ ამაზეც დრო დაუნიშნა,
დღიდან ტორგისა მეოთხე თვეს გამოუნიშნა
და დაარწუნა ფულს მიიღებთ ამ დღეს თქვენაო,
„მანამ კი ტყუილათ გთხოვ არ არ დასძრათ ჩემთან
ენაო.

თურმე ნუ იტყვიოთ, ის დღე არის უკანასკნელი,
რომ იმ დღის შემდგომ ნება არ აქვთ საჩივარისა
და დანიშნულ დღეს გამოწვედილი ფულისთვის ხელი
გახდა მიმღები ვით მთხოვარა, მხოლოდ ვარისა.
საჩივარია დღეს მკითხველო, მაგრამ რას უზავ,
რუსის კანონით დრო დაჰკარგეს აწ გვიან არი,
მაგრამ ამ საცდელს მაინც ვშინჯავ ერთს მაგრა
ვლუზავ,
რადგან სიმართლე, სამართალი აღარსად არი!

სატანა.

S. P. მიუხედავად იმისა რომა
ვანოს ბევრი აქვს ასეთი შრომა,
მაინც არ იქნა არ აცდა წყრომა,
კვალ და კვალ დასდევს ესდევთა მტრობა.
მან ბევრჯერ სცადა ყუთი დაედგა
და ამით კაცათ თავი დაერგა,
მაგრამ არ იქნა, არ სწყალობს კენჭი,
ბევრჯერ მოსტეხეს კისრულით ბეჭი.

თუნდ, სხვათა შორის, სადებუტატო
არჩევნების დროს დაიდგა ყუთი.
მრავლათ ეგონა თავისი რაზმი
კენჭებიც „ჰქონდა“ ხუთიოდ ფუთი,
მაგრამ სხვილები გამოდგა ყველა
აღარ ჩავიდა არც ერთი ყუთში
და დათვლის შემდგომ ჩვენს ვანოს არგეს
ჟესტის „კარობკა“ მელურსა კულში.
ნუ ძრახავთ ახლა, რომ აგრე ცხარობს
ვით დანაკბენი ფუტკრისგან დათვი,
იგ ისეთივე ბოროტებაა
კეცხლს, რომ დაასხათ საქრობათ ნავთი.

ს-ნა.

დეკემბერი

საშური. შესდგა დრამატიული საზოგადოების
კრება, რომელზედაც გამოირკვა, რომ წარსულ ზა-
ფხულში სხვათა შორის წარმოუდგენიათ საუკეთესო
პიესები მოსკოვის სამხატვრო თეატრის რეპერტუარისა:
„ადვოკატი მელაძე“—15 ჯერ, „ქკუისა მჭირს“ *)
10 ჯერ, „დუელი“ 8 ჯერ და „ორი—მშიერი“—
4 ჯერ. თუ რამ გამოიწვია ის გარემოება, რომ
„ორი მშიერი“ მხოლოდ ოთხჯერ იქმნა წარმო-
დგენილი, საბოლოოდ გამოურკვეველი დარჩა. ფი-
ქრობენ ეს იტრიგანობამ წარმოშვაო.

იქ-დანვე. გაიხსნა ტალახით წამლობის სეზონი.
დაბის ქირისუფალთა შემოწმებით, ამ სეზონში სა-
უკეთესო ტალახი დადგება.

სუმბათოვო. (ახალ-დაბა) დღეს გააცილეს ახალ-
დაბის მცხოვრებლებმა უკანასკნელი მოაგარაკე. დი-
დი მადლობა გადაუხადა მოაგარაკემ მცხოვრებთ,
რადგან შარვალი ზედ შეანარჩუნეს, პიჯაკს და ზე-
მორე იმისა სამოსელს თქვენი ქირი წაუღია.

ბუგული ვარდენიშვილი.

*) „ქვირება“ ალბათ მძიმე არა ყოფილა.
ეზიპოსი.

ვიიღუბა ხელის მოწერა 1917 წლისათვის
ეოველ-კვირეული იუმორისტული გამოცემა

ე შ მ ა კ ი ს მ ა ტ რ ა ხ ი

ჟურნალის სამხატვრო და სალიტერატურო მხარეს განაგებს ე შ მ ა კ ი,
სოლო გამოცემის სამხმს კანტორა „გ ა ნ ა თ ლ ე ბ ა“

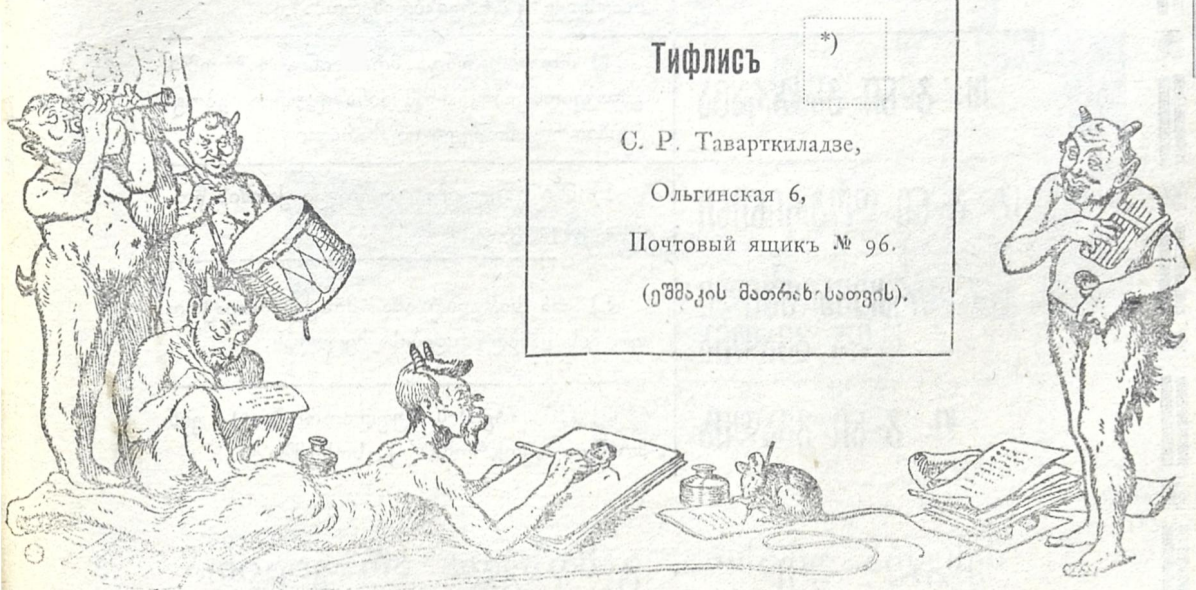
ჟურნალის ფასი: 12 თვით 6 მ. | 6 თვით 3 მ. 50 კ. | 3 თვით 1 მ. 80 კ. | 1 თვით 60 კ.

ეშმაკის მატრახში დაიბეჭდება მხოლოდ იუმორისტული შინაარსის წერილები, ლექსები, მოთხრობები, ზღაპრები, არაკები, შარადები, გამოკანები, ნაკვესები და სხვა.

რედაქცია სთხოვს ყველა თანამშრომლებს მასალები გამოგზავნონ ამ ადრესით:

Тифлиς *)

С. Р. Таварткиладзе,
Ольгинская 6,
Почтовый ящик № 96.
(ეშმაკის მატრახ-სათვის).

*) ეს ადგილი კონფერტზე მარკისათვის არის დანიშნული და გულმავიწყებს მოვავიწყებთ, რომ ჟმარკო ხილებს რედაქცია არ დაიხსნის.

ს ა ე უ შ ა კ ო ბ ა ნ ც ხ ა ღ ე ბ ა

ღ ი ნ ა ნ ე ბ ს

ვინც დააკლდება ქალაქ სოხუმში განზრახულ

ლ ე ქ ც ო ე ბ ს.

წ ა ი კ ი თ ხ ა ვ ს :

I. პ რ ო ვ. რ ხ ა ი ქ ა	1) როგორ უნდა შესდგეს ახალი შტატი... (აფთიაქის მსახურთა). 2) ახალი ლექსთა-წყობა მოწინააღმდეგეთა სალანძღავთ.
II. გ - ნ ი კ ე ლ ი ა	1) როგორ უნდა დააკმაყოფილონ ვაქრებმა ნოქართა მოთხოვნილებანი. 2) უებარი საშუალება გაფიცვათა წინააღმდეგ (შტრეიკბრეხერობა).
III. გ - ნ ი პ ა ჭ ა რ ა ვ ა	1) როგორ უნდა მოახდინო ვაქრობის „ლიკვიდაცია“, რომ აინაზღაურო „პოგრომით“ გამოწვეული ზარალი.
IV. გ - ნ ი ღ ო ბ რ ი ნ ი ნ ი	1) მნიშვნელობა ცოცხალი ქათმის წონით გაყიდვისა.
V. პ რ ა კ ო ბ ა ი უ ვ ი ლ ი დ ა გ ვ ა ლ ი ა	1) რა სარგებლობა მოაქვს სავაჭრო ფირმის სახელწოდების შეცვლას.
VI. გ - ნ ი გ ვ ა ლ ი ა	1) (პრ. ჩხეიძის სუფლიორობით) ვინ მოაწყო „პოგრომი“ ქ. სოხუმში.

შესვლა უფასოა, გამოსვლა არ ვიცით.

— დე.